Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย*

The Participative Administration Affecting Efficiency Teamwork of Private Kindergarten School Administrator

กัญวัญญ์ ธารีบุญ (Kanyawan Thareeboon)**
นพดล เจนอักษร (Nopadol Chenaksara, RTAR.)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย 2) ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย และ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ประชากรได้แก่ โรงเรียนเอกชนสายสามัญ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครที่มีการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย จำนวน 321 โรง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 175 โรงเรียน ส่งกลับคืน 149 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.14 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน แห่งละ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 298 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ โดยเรียงจากมากไปน้อยดังนี้คือ ความผูกพันต่อองค์การ การพัฒนาทีมงาน การกระจายอำนาจ ความไว้วางใจกัน การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ การตัดสินใจร่วมกัน การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ และเข้าใจธรรมชาติขององค์การ

---

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

This article is part of PhD research, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University.

** นักศึกษาปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร E-mail: kwt186@hotmail.com

Doctoral students, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University . E-mail: kwt186@hotmail.com

*** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ. ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร

Thesis Advisor: Asst.Prof.MAJ.Nopadol Chenaksara, RTAR., Ph.D.

2. ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหาร ประกอบด้วย 12 องค์ประกอบ คือ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ บรรยากาศการทำงานที่ปราศจากพิธีรีตอง การมีส่วนร่วม การรับฟังซึ่งกันและกัน ความไม่เห็นด้วยในทางบวก ความเห็นพ้องกัน การสื่อสารที่เปิดเผย บทบาทและการมอบหมายงานที่ชัดเจน ภาวะผู้นำร่วม ความสัมพันธ์กับภายนอก รูปแบบการทำงานที่หลากหลาย และการประเมินผลงานของตนเอง

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ (r = 0.58) ด้านความผูกพันต่อองค์การ (r = 0.53) และด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (r = 0.43) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสม เป็นประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม

Abstract

The purposes of this research were to determine; 1) the participative administration of private kindergarten school administrator, 2) the teamwork efficiency of private kindergarten school administrator and 3) the causal effect of participative administration to teamwork efficiency of private kindergarten school administrator. The school samples used in this study was 175 from 321 private kindergarten schools and there were only 149 ones, accounted for about 85.14%, providing information. The total of data respondents was 298 school administrators obtained from 2 administrators from each school. Questionnaire survey and interview were used as research instrument and frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D.), exploratory factor analysis (EFA), confirmatory factor analysis (CFA) and Stepwise multiple regression analysis were employed for statistical data analysis.

The finding of this study were as follows:

1) The participative administration of private kindergarten school administrator composed 9 factors consisting of organizational commitment, team development, decentralization, trust, provision of information, decision makings, mutual objective and goal setting, self - dependence and understanding the nature of organizations, consequently.

2) The teamwork efficiency of private kindergarten school administrator composed 12 factors including clear sense of purpose, informal climate, participation, listening, civilized disagreement, consensus, open communication, clear roles and work assignments, shared leadership, external relations, style diversity and self assessment, consequently.

3) The participative administration in terms of self – dependence (r = 0.58), organizational commitment (r = 0.53), and mutual objective and goal setting (r = 0.43) had an influence on the teamwork efficiency of private kindergarten school administrator. Additionally,

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

the professionals had agreed that this study result was useful, advantageous and applicable in accordance with theoretical conceptual research framework.

Keyword : Participative Administration, Teamwork Efficiency

บทนำ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยทั้งของภาครัฐและเอกชน เป็นการจัดการศึกษาระดับหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ในด้านการพัฒนาการมุ่งให้เด็กเข้าถึงความเป็นจริงของอารมณ์ตระหนักถึงทักษะทางสังคมและพัฒนาภาวะสร้างสรรค์รู้จักตนเอง ภาคภูมิใจในตนเองและมั่นใจในตนเอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542 : 61) การจัดการศึกษาจึงต้องให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานนั้น ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการ เป็นต้น ปัจจัยด้านผู้บริหาร บุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความร่วมมือกับบุคคล องค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือที่เรียกว่า การสร้างเครือข่าย ซึ่งสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยทุกแห่งตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเป็นแนวทางในการบริหารและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐองค์กร และหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

ถึงแม้สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จะได้รับการสนับสนุนการจัดการศึกษาจากภาครัฐ และต่างก็ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม แต่ก็ยังพบว่ามีปัญหาต่างๆ มาหลายปี ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 20-42) ที่ได้ทำการสรุปผลการดำเนินงาน 9 ปีของการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542-2551 พบว่ายังมีปัญหาในด้านต่างๆ อาทิ ในด้านผู้บริหารนั้นพบปัญหา 1) การขาดดุลพินิจในการบริหารจัดการและการตัดสินใจ 2) ความไม่มีอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ มากกว่าการนำเนื้อหาสาระในสื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศไปใช้ในการเรียนการสอน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เป็นผู้นำทางวิชาการ 4) สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดความพร้อมที่จะรองรับการเป็นนิติบุคคล สำหรับด้านการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษา พบปัญหา 1) การกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่ยังไม่เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจที่แท้จริง 2) การบริหารงานบุคคลยังไม่มีอิสระเท่าที่ควร 3) กฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่เอื้อต่อการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา 4) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีอิสระหรือความคล่องตัวในการบริหารจัดการเท่าที่ควร ไม่เป็นนิติบุคคลที่แท้จริง นอกจากปัญหาดังกล่าวที่ก่อให้เกิดอุปสรรคและปัญหาในการพัฒนาการจัดการศึกษาแล้ว และยังมีปัญหาสำคัญในด้านการสร้างกลยุทธ์ การแข่งขันในระหว่างกลุ่มสถานศึกษาเอกชนทั้งของภาครัฐและเอกชนด้วยกันเอง ไม่ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนซึ่งกันและกัน หรือร่วมมือกันในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการจัดการศึกษา และการดำรงอยู่ของสถานศึกษาเอกชน สถานศึกษาบางแห่งสามารถปรับตัวและพัฒนาไปได้ด้วยดี บางแห่งยังเต็มไปด้วยปัญหาและอุปสรรคอีกมากมาย บางแห่งหากได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุน ชี้แนะ และความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ ก็จะสามารถพัฒนาก้าวหน้าขึ้นเป็นสถานศึกษาชั้นนำได้เช่นกัน

การสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมกันในการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน โดยเฉพาะสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการได้มาซึ่งคุณภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาที่ต้องการ ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนแต่ละสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหาร ทำงานร่วมกันเป็นทีม มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกภาพที่สามารถเป็นแนวทางหลักให้ผู้บริหารในสถานศึกษายึดถือและปฏิบัติตาม ย่อมส่งผลให้สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยประสบความสำเร็จได้ อันจะส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานของสถานศึกษาและคุณภาพของนักเรียนที่จะสูงขึ้น พัฒนาก้าวหน้าขึ้น รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการจัดทำนโยบายเพื่อส่งเสริมและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสถานศึกษาเอกชนต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย 2) ศึกษาประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย และ 3) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากองค์ความรู้ในเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยนำแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการที่มีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม สรุปดังนี้ องค์ประกอบสำคัญในการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Anthony (1978 : 2-3), Swansburg (1996 : 391-394) และ Lawler (1986) ประกอบด้วย 1) ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนในการตัดสินใจ (subordinate involvement) 2) สิ่งที่ตัดสินใจต้องเป็นเรื่องสำคัญ (involvement in important decisions or issues) 3) มีการแบ่งอำนาจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา (share authority) 4) การไว้วางใจกัน 5) ความผูกพัน 6) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ 7) ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ 8) คุณลักษณะอื่นๆ 8) สารสนเทศ 9) ความรู้และทักษะ 10) อำนาจ 5) รางวัล และ ลักษณะที่สำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของธรรมรส โชติกุญชร (2540 : 224) คือ 1) เป็นกระบวนการของการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ 2) เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของบุคคล 3) ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาของการบริหาร 4) ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา 5) ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง แนวคิดพื้นฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ อุทัย บุญประเสริฐ (2543 : 26-31) คือ 1) ความเชื่อเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ 2) ความคิดเกี่ยวกับความเป็นองค์การของโรงเรียน 3) ด้านรูปแบบการตัดสินใจ 4) แบบภาวะผู้นำ 5) กลยุทธ์การใช้อำนาจ และ วิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมมี 8 รูปแบบ ของ Putti (1987 : 186) ได้แก่ 1) การวางแผนแบบสแกนลอน (The Scanlon Plan) 2) เจเคกรุ๊ป (Jishu Kanri JK) 3) การปรึกษาตามสายบังคับบัญชา (Consultative Hierarchy) 4) ทีกรุ๊ป (T-Group Approach or sensitivity) 5) การบริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับต่างๆในองค์กร (Multiple Management) 6) คิวซีซี (Quality Control Circle) 7) แนวทางการใช้คณะกรรมการในการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Committee Approach for Participation) 8) การมีส่วนร่วมและการสร้างทีม (Participation and Team Building)

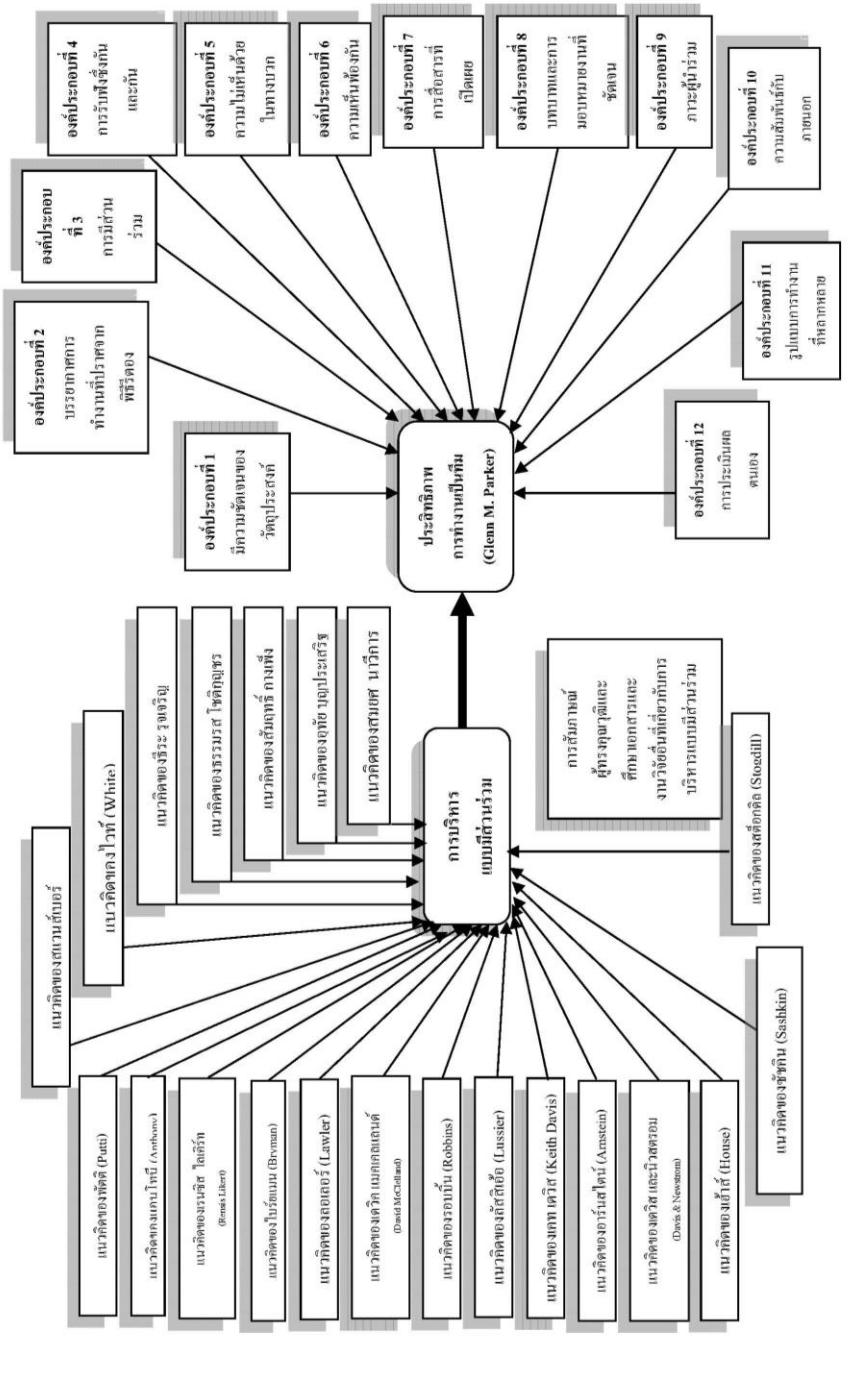
สิ่งจูงใจของมนุษย์ในการทำงานให้เกิดผลสำเร็จ ทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม ของ McClelland (1961 : 100-112) คือ 1) ความต้องการผลสัมฤทธิ์ 2) ความต้องการความผูกพัน 3) ความต้องการมีอำนาจ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

บารมี หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ สมยศ นาวีการ (2545) คือ 1) การไว้เนื้อเชื่อใจกัน 2) การติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งแนวดิ่ง และแนวขนาน 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน 4) การทำงานเป็นทีม แนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4 ประการ ของ Bryman (1986 : 139) คือ 1) บรรยากาศของการมีส่วนร่วม 2) จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถเลือกเป้าหมายที่เข้าเห็นคุณค่า ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรเพิ่มเป้าหมายส่วนบุคคล (individual goal) กับเป้าหมายองค์การ (organization goal) ให้เท่าเทียมกัน 3) ผู้มีส่วนร่วมจะเพิ่มการควบคุมงานมากขึ้นถ้ามีแรงจูงใจและความมีอิสระเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเพียงพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น 4) เมื่อบุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเขาจะมี ego-involved และ สาระสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม และสาระสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิด Likert (1961 : 223) ได้แก่ 1) การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา 2) การกระตุ้นจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน 3) ระบบการติดต่อสื่อสารภายใต้องค์การ 4) การมีปฏิกิริยาโต้ตอบกันอย่างเปิดเผย 5) การตัดสินใจ 6) การควบคุมงาน 7) การเห็นความสำคัญของการพัฒนาพนักงานโดยการฝึกอบรม

สำหรับการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย (Team Effective) ผู้วิจัยศึกษาตามแนวคิดของ Parker (2008 : 19) ซึ่งระบุไว้ 12 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) มีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ 2) บรรยากาศการทางานที่ปราศจากพิธีรีตอง 3) การมีส่วนร่วม 4) การรับฟังซึ่งกันและกัน 5) ความไม่เห็นด้วยในทางบวก 6) ความเห็นพ้องกัน 7) การสื่อสารที่เปิดเผย 8) บทบาทและการมอบหมายงานที่ชัดเจน 9) ภาวะผู้นำร่วม 10) ความสัมพันธ์กับภายนอก 11) รูปแบบการทำงานที่หลากหลาย และ 12) การประเมินผลตนเอง

นอกจากการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ ในเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) และประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม (Team Effective) ดังกล่าว ผู้วิจัยสำรวจความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา หรือ นักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการศึกษาจนเป็นที่ประจักษ์ และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถและประสบผลสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ด้วยการสัมภาษณ์เพิ่มเติมในประเด็นดังกล่าวข้างต้นด้วย เพื่อนำมาบูรณาการเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้แผนแบบการวิจัยในลักษณะการศึกษาแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ตรวจสอบสภาวการณ์โดยไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์เนื้อหา และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการวิเคราะห์ เอกสาร สิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีและบันทึกผลการวิเคราะห์ กำหนดกรอบแนวคิดแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi – structured interview) เพื่อสร้างเครื่องมือ

2. ร่างแบบสอบถามองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย โดยการวิเคราะห์กำหนดกรอบเนื้อหา ระบุนิยามศัพท์ตัวแปร กำหนดรายละเอียดของตัวแปร เพื่อกำหนดประเด็นคำถามในการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย และประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมาดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ โดยหาความตรงด้านเนื้อหา (content validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่น .9830 นำไปใช้ทดลองปรับปรุงคุณภาพ นำเครื่องที่สร้างไปพัฒนาแล้วเก็บข้อมูลจากลุ่มตัวอย่าง

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง วิเคราะห์องค์ประกอบ (Exploratory Factor Analysis) ตัวแปรตามใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

5. ตรวจสอบความสอดคล้องของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยโดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ (EFR: ethnographic future research) จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ไปปรับปรุงตามที่เสนอแนะโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และสรุปการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

ประชากร คือ โรงเรียนเอกชนสายสามัญ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 จำนวน 321 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนเอกชนสายสามัญ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางประมาณการกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) ตามเขตพื้นที่การปกครองกรุงเทพมหานคร เป็นสัดส่วนร้อยละ 50 ของจำนวนโรงเรียนในแต่ละเขต จำนวน 50 เขต

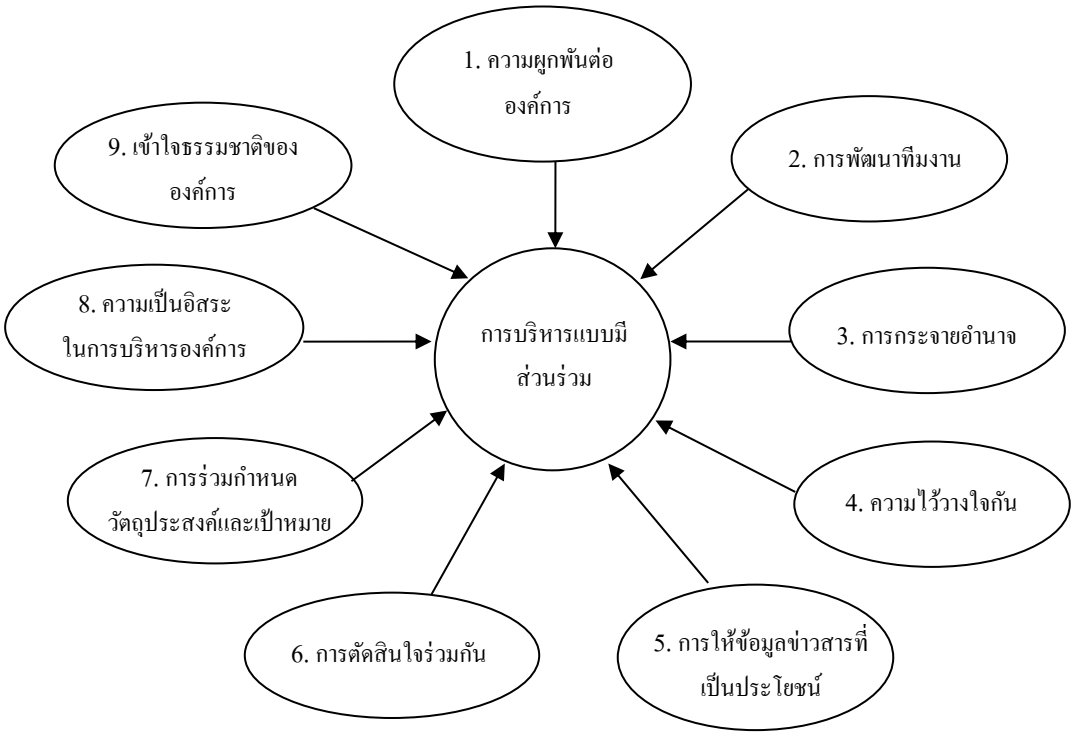
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน แห่งละ 2 คน คือ ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการ หรือผู้บริหาร และหรือรองผู้บริหาร รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 350 คน

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi – structured interview) และแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมี ส่วนร่วมของผู้บริหารและการวัดประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมในแต่ละโรงเรียน

สถิติที่ใช้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Confirmatory Factor Analysis: CFA) และการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

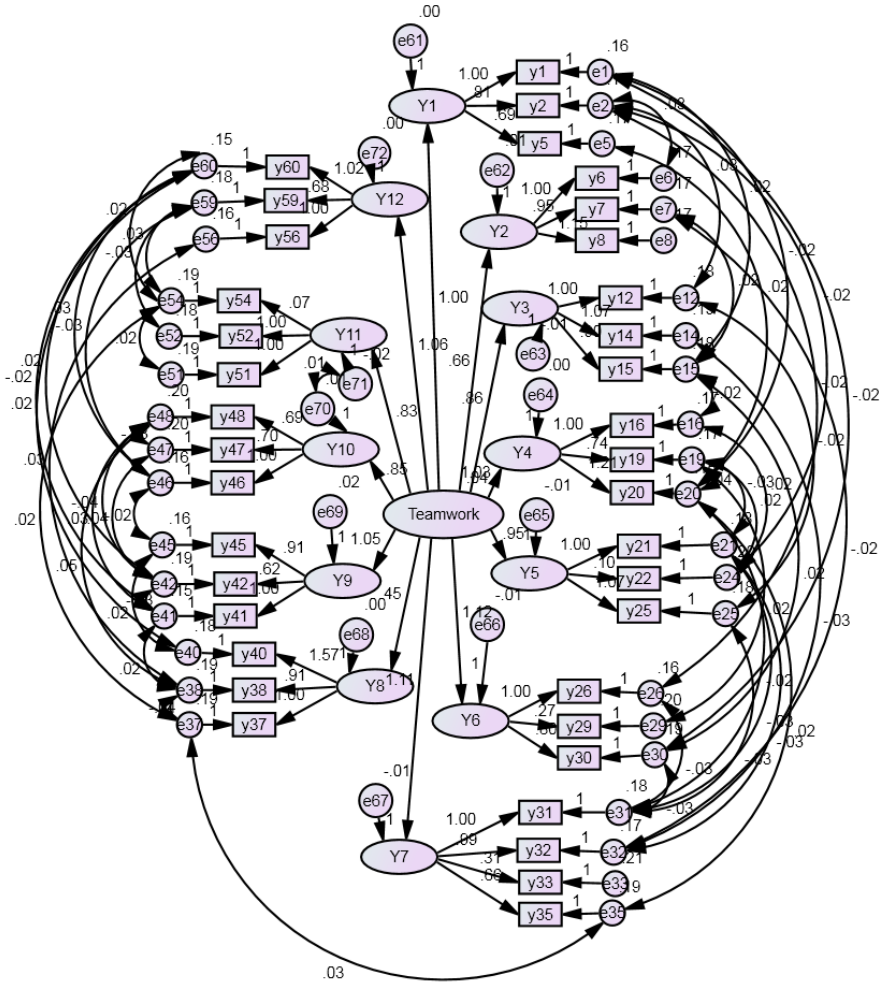
1. องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีจำนวน 9 องค์ประกอบ รวมทั้งสิ้น 79 ตัว คือ องค์ประกอบที่ 1 ความผูกพันต่อองค์การ จำนวน 24 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาทีมงาน จำนวน 13 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 3 การกระจายอำนาจ จำนวน 10 ตัวแปร) องค์ประกอบที่ 4 ความไว้วางใจกัน จำนวน 8 ตัวแปรองค์ประกอบที่ 5 การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ จำนวน 8 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 6 การตัดสินใจร่วมกัน จำนวน 6 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 7 การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย จำนวน 4 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 8 ความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ จำนวน 3 ตัวแปร และ องค์ประกอบที่ 9 เข้าใจธรรมชาติขององค์การ จำนวน 3 ตัวแปร ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

2. องค์ประกอบประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 12 องค์ประกอบ มีจำนวนตัวแปรรวมทั้งสิ้น 37 ตัวแปร คือ 1) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ จำนวน 3 ตัวแปร 2) บรรยากาศการทำงานที่ปราศจากพิธีรีตอง จำนวน3 ตัวแปร 3) การมีส่วนร่วม จำนวน 3 ตัวแปร 4) การรับฟังซึ่งกันและกัน จำนวน 3 ตัวแปร 5) ความไม่เห็นด้วยในทางบวก จำนวน 3 ตัวแปร 6) ความเห็นพ้องกัน จำนวน 3 ตัวแปร 7) การสื่อสารที่เปิดเผย จำนวน 4 ตัวแปร 8) บทบาทและการมอบหมายงานที่ชัดเจน จำนวน 3 ตัวแปร 9) ภาวะผู้นำร่วม จำนวน 3 ตัวแปร 10) ความสัมพันธ์กับภายนอก จำนวน 3 ตัวแปร 11) รูปแบบการทำงานที่หลากหลาย จำนวน 3 ตัวแปร และ 12) การประเมินผลงานของตนเอง จำนวน 3 ตัวแปร ซึ่งผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลเป็นไปตามเงื่อนไขของการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล แสดงว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแผนภาพที่ 2

Chi-square = 590.36, df. = 568, P-value = 0.250

GFI = 0.91, AGFI = 0.91, CFI = 0.98, RMSEA = 0.01

แผนภาพที่ 1 : การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย หลังการปรับโมเดล

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรของการบริหารแบบมีส่วนร่วมแต่ละ องค์ประกอบกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมโดยรวม มีค่าอยู่ระหว่าง 0.15 ถึง 0.58 และทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยที่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมโดยรวม จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ (X_8) ($r = 0.58$) ด้านความผูกพันต่อองค์การ (X_1) ($r = 0.53$) และด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (X_7) ($r = 0.43$) ความไว้วางใจกัน (X_4) ($r = 0.40$) การพัฒนาทีมงาน (X_2) ($r = 0.36$) การกระจายอำนาจ (X_3) ($r = 0.36$) เข้าใจธรรมชาติขององค์การ (X_9) ($r = 0.22$) การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ (X_5) ($r = 0.20$) และการตัดสินใจร่วมกัน (X_6) ($r = 0.15$) ตามลำดับ

สรุปการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยโดยรวม มีจำนวน 3 องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ ความผูกพันต่อองค์การ และด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของแต่ละตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความถูกต้อง และมีการใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการ แนวคิดตามกรอบการวิจัย

การอภิปรายผล

1. องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีจำนวน 9 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ความผูกพันต่อองค์การ องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาทีมงาน องค์ประกอบที่ 3 การกระจายอำนาจ องค์ประกอบที่ 4 ความไว้วางใจกัน องค์ประกอบที่ 5 การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ องค์ประกอบที่ 6 การตัดสินใจร่วมกัน และ องค์ประกอบที่ 7 การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย องค์ประกอบที่ 8 ความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ และองค์ประกอบที่ 9 เข้าใจธรรมชาติขององค์การ ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เน้นความผูกพันต่อองค์การมากที่สุด ส่วนด้านเข้าใจธรรมชาติขององค์การมีน้ำหนักปัจจัยน้อยที่สุด โดยภาพรวมขององค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของสแวนส์เบอร์ก (Swansburg) ได้แบ่งองค์ประกอบสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ คือ 1) ความผูกพัน (Commitment) การที่แต่ละคนทั้งผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาได้มาปฏิบัติร่วมกัน มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันและเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อกัน 2) การไว้วางใจกัน (trust) การไว้วางใจกันถือว่าเป็นปรัชญาพื้นฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

ปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์หากได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงานฝ่ายบริหารเพียงดูแลความก้าวหน้าเป็นระยะๆ 3) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Goals and objectives) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันของผู้บริหารร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร ย่อมขจัดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นได้ และ 4) ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ (Autonomy) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ อุซซี่ (Uzzi) ซึ่งกล่าวไว้ว่า สิ่งสำคัญในการบริหารแบบมีส่วนร่วมมี 2 ประการ คือ 1) การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อพนักงาน เนื่องจากพนักงานเป็นผู้มีบทบาทในการร่วมตัดสินใจ 2) พนักงานทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน และร่วมมือกันอย่างเต็มที่ตามกระบวนการมีส่วนร่วม และตรงกับแนวคิดของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ ได้สรุปหลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 6 ประการคือ 1) การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ 2) ความไว้วางใจกัน 3) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ 4) มีความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ 5) ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน และ 6) การให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. องค์ประกอบประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีจำนวนองค์ประกอบเท่ากับ 12 องค์ประกอบ คือ 1) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ 2) บรรยากาศการทำงานที่ปราศจากพิธีรีตอง 3) การมีส่วนร่วม 4) การรับฟังซึ่งกันและกัน 5) ความไม่เห็นด้วยในทางบวก 6) ความเห็นพ้องกัน 7) การสื่อสารที่เปิดเผย 8) บทบาทและการมอบหมายงานที่ชัดเจน 9) ภาวะผู้นำร่วม 10) ความสัมพันธ์กับภายนอก 11) รูปแบบการทำงานที่หลากหลาย และ 12) การประเมินผลงานของตนเอง ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พาร์คเกอร์ (Parker) ที่อธิบายคุณลักษณะ 12 ประการของทีมงานที่มีประสิทธิภาพแนวใหม่ ดังนี้ 1) มีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ (Clear Sense of Purpose) 2) บรรยากาศการทางานที่ปราศจากพิธีรีตอง (Informal Climate) 3) การมีส่วนร่วม (Participation) 4) การรับฟังซึ่งกันและกัน (Listening) 5) ความไม่เห็นด้วยในทางบวก (Civilized Disagreement) 6) ความเห็นพ้องกัน (Consensus) 7) การสื่อสารที่เปิดเผย (Open Communication) 8) บทบาทและการมอบหมายงานที่ชัดเจน (Clear Roles and Work Assignments) 9) ภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership) 10) ความสัมพันธ์กับภายนอก (External Relations) 11) รูปแบบการทำงานที่หลากหลาย (Style Diversity) 12) การประเมินผลตนเอง (Self Assessment) และสอดคล้องกับ วู้ดค็อค (Woodcock) กล่าวถึงลักษณะของการทำงานเป็นทีม ที่มีประสิทธิภาพว่าจะมี ลักษณะสำคัญอยู่ 11 ประการ ด้วยกันที่เรียกว่า “Building Blocks” เป็นการทำให้กลุ่มของบุคคลที่ทำงานร่วมกันได้ดีมากยิ่งขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ร่วมทีมต่างมีความพอใจใจการทำงานนั้น อีกความหมายหนึ่ง การพัฒนาทีมงาน คือ การสร้าง “ทีมงาน” ให้สามารถประสานสัมพันธ์กัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานทั้งทางด้านปริมาณและด้านคุณภาพ มีรายละเอียด ดังนี้คือ 1) วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน (clear objectives and agreed goal) 2) ความเปิดเผยต่อกัน และการเผชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหา (openness and confrontation) 3) การสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน (support and trust) 4) ความร่วมมือและการให้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ (cooperation and conflict) 5) กระบวนการทำงาน และการ

ตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม (sound working and decision procedures) 6) ภาวะผู้นำที่เหมาะสม (appropriate leadership) 7) การตรวจสอบ ทบทวนผลงานและวิธีในการทำงาน (regular review) 8) การพัฒนาตนเอง (individual development) 9) ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกลุ่ม (sound Inter-Inter-group relations) 10) การกำหนดบทบาทของสมาชิกอย่างชัดเจนและสมดุล (balanced roles) และ 11) การติดต่อสื่อสารที่ดี (good communication)

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยโดยรวม มีจำนวน 3 องค์ประกอบ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ ความผูกพันต่อองค์การ และด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้ ออสตินและบอลด์วิน (Austin & Baldwin) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความร่วมมือกันของอาจารย์ในวิทยาลัย เนื่องจากพบว่าการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการเพิ่มขึ้นความรู้ต่าง ๆ ทำให้อาจารย์ต้องร่วมมือกันทำงาน โดยเฉพาะในบทบาทด้านการสอนและการวิจัย ซึ่งการร่วมมือกันทำงาน จะมีประสิทธิภาพได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของสถาบัน ปริมาณงาน และขึ้นอยู่กับปัจจัยอีกหลายประการ ได้แก่ ลักษณะของสมาชิก คือ มีการสื่อสารที่ดี สมาชิกเป็นทั้งผู้พูด ผู้ฟัง เขียนได้ชัดเจน สามารถแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันได้มีการรับรู้ถึงความแตกต่างกัน ในบทบาทและหน้าที่ และสอดคล้องกับ กรกนก บุญชูจรัส (2552) ที่ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการทำงานเป็นทีมของพัฒนากรในพื้นที่ความรับผิดชอบศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จังหวัดเพชรบุรี แล้วพบว่า 1) พัฒนากรในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จังหวัดเพชรบุรี มีการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการทำงานเป็นทีมของพัฒนากรในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ การคิดเชิงบวก การรวมทีม การจัดการความรู้ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน ความสมดุลของชีวิตกับการทำงานโครงสร้างของทีมและการกำหนดภารกิจของหน่วยงานและกลยุทธ์ในการบริหารงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของพัฒนากรในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จังหวัดเพชรบุรี ควรคำนึงถึง การกำหนดภารกิจของหน่วยงานและกลยุทธ์ในการบริหารงาน สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน การรวมทีม วัฒนธรรมองค์กร การจัดการความรู้และการคิดเชิงบวก และตามที่ ชาฤนี เหมือนโพธิ์ทอง (2554) ได้ทำการศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การทำงานเป็นทีมของพนักงานครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และเป็นไปตามแนวคิดของ บุตรี จารุโรจน์ และคณะ ที่กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของทีมงานประการหนึ่ง คือ ระดับความเป็นปึกแผ่นของทีมงาน ซึ่งเป็นแรงดึงดูดใจให้สมาชิกมีความปรารถนาจะธำรงไว้ซึ่งสมาชิกภาพของทีมงานต้องให้กลุ่มคงอยู่ มีพลังที่แสดงถึงความแข็งแกร่งของความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในกลุ่ม เป็นความเหนียวแน่นของทีมที่อิทธิพล

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 – 3431

ต่อบุคคล และต่อระดับปฏิกิริยาของทีมต่อกลุ่มอื่น ต่อองค์การ หรือหน่วยงานอื่น ตราบใดที่สมาชิกรู้สึกว่าทีมยังเป็นสิ่งที่น่าดึงดูดใจให้เขาเป็นสมาชิกอยู่ตราบนั้นทีมก็ยังมีความเป็นปึกแผ่น แต่ถ้าทีมไม่สามารถดึงดูดใจสมาชิกต่อไปได้ สมาชิกก็จะไม่คำนึงถึงมิตรภาพ และความนับถือซึ่งมีต่อกันก็จะค่อยๆ จืดจางลงไปในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรนำองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ในแต่ละรายละเอียดทั้ง 9 องค์ประกอบ คือ 1) ความผูกพันต่อองค์การ 2) การพัฒนาทีมงาน 3) การกระจายอำนาจ 4) ความไว้วางใจกัน 5) การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ 6) การตัดสินใจร่วมกัน 7) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย 8) ความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ และ 9) เข้าใจธรรมชาติขององค์การ ไปเป็นนวัตกรรมหรือตัวชี้วัดในการพัฒนาองค์การเพื่อองค์การจะได้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ดีส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การต่อไป

2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยผลจากการวิจัยครั้งนี้ ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการคุณภาพองค์การต่อไปในอนาคต

3. ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมมากยิ่งขึ้นและสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

4. ควรเน้นให้มีการประสานงานความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม ให้โรงเรียนที่มีความพร้อมน้อยกว่าให้ทัดเทียมกับโรงเรียนที่มีความพร้อมมากกว่า

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยแต่ละองค์ประกอบทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

2. ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในด้านความผูกพันต่อองค์การ ในด้านความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ และในด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ เช่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

4. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กรกนก บุญชูจรัส. (2552). "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการทำงานเป็นทีมของพัฒนากรในพื้นที่ความรับผิดชอบศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จังหวัดเพชรบุรี." วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). "การฝึกวินัยเด็ก" **การศึกษาปฐมวัย** (เมษายน): 61.

ชาฤนี เหมือนโพธิ์ทอง. (2554). “การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (ม.ป.ป.). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม.** ประมวลสาระชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา / หน่วยที่ 5. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย.

ธรรมรส โชติกุญชร. (2540). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 9-12. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บุตรี จารุโรจน์ และคณะ. **(**2549). **หลักการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร: แมคกรอฮิล.

สมยศ นาวีการ. (2545). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปีของการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542 -2551.** ม.ป.ท.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - based management)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ภาษาต่างประเทศ

Sitthichai Plaidaeng and Suthep Limarun. (2014). "The Characteristics of Educational Administrators Affecting the Community Participation in Schools of Phetchaburi Province under the Secondary Educational Service Area Office 10." Veridian E-Journal 7, 3 (September-December) : 917-929.

Naree sukdee and Viroj Jadesadalug. (2014). "Influence of knowledge and attitude on the success of work performance through participation of budgeting process on Kanchanaburi Rajabhat University." Veridian E-Journal 7, 3 (May-August) : 1149-1162.

Austin, Ann E. and Roger G, Baldwin. (1991). **Faculty Collaboration: Enhancing the Quality of Scholarship and teaching**. Washington, DC.: School of Education and Human Development.

Bryman, A. (1986). **Leadership and Organization**. London : Routedge & Kegan Paul.

Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. Determining Sample Size For Research Activities, Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610. (1970).

McClelland, David C. (1961). **The Achieving Socity**. New York: Van Nostrand.

Parker, Glenn M. (2008). **Team Players and Teamwork. : New strategies for Developing Successful Collaboration**. San Francisco: CA: Jossey-Bass.

Uzzi, Jones. (2013). **Participative Management: What it is and is not.** accessed October 14. Available from http://proquest.umi.com/pqdweb?.

Putti, Joseph M. (1987). **Management : A function approach**. Singapore: McGraw Hill Book Company.

Lawler, .E .E. (1986). **High Involvement Management**. San Francise: Jersey Bass.

Likert, Rensis. (1961). **New Patterms of Management**. New York: Mcgraw-Hill Book Company Inc.

Swansburg, R. (1996). **Management and Leadership for Nurse Management** Boston: Jones and Bartlett.

Antony, William P. (1978). **Participative management** . Massachusetts: Addition-Wesley.

Woodcock, M. and Francis, D**.** (1994). **Teams in the workplace; Organizational effectiveness.** Hampshire: Brookfied.

Kornkanok Boonchoojarat.(2009). "Factors Affecting Teamwork of Area Developer of Education Center and Community Development of PetchaburiProvince.”Thesis of Master’s Degree Majoring in Life Learning and Human Development, Graduation School, Silapakorn University.

Kanlaya Tantipalacheewa.(1999)."Training of Children Manner" **Primary Education** (April): 61.

Charunee Muenphothong. (2011). “Participatory Management and Teamwork of Teachers in Educational Institutes under the Control of Municipality (Local Education Institute Zone 1)” Thesis of Master’s Degree Majoring in Education Management, Graduation School, Silapakorn University.

Choochart Puangchoompoochit. **Participatory Management.**Studying Material of Experiences of Vocational Certificates of Education Management/ Unit 5. Bangkok:Graduation School.

Thammaros Chotigunjara. (1997). **Participatory Management**.Studying Material of Theory and Practices of Education Management Unit 9-12. Bangkok: SukhothaiThammathirat Open University

Bootree Jarurot, et al. **(**2006).**Principle of Management**.Bangkok: McGraw Hall.

Somyot Nawikan. (2002). **Participatory Management.**Bangkok: Thammasat University.

Office of the Education Council. (2009). **9 Years Performance Report of Education Reform B.E. 2542-2551.**

Uthai Boonprasert. (2000).**Study of Administration and Education Management of Educational Institute Based on School - Based Management)**. Bangkok:Kurusapa Printing Ladphrao.

Sitthichai Plaidaeng and Suthep Limarun. (2014). "The Characteristics of Educational Administrators Affecting the Community Participation in Schools of Phetchaburi Province under the Secondary Educational Service Area Office 10." Veridian E-Journal 7, 3 (September-December) : 917-929.

Naree sukdee and Viroj Jadesadalug. (2014). "Influence of knowledge and attitude on the success of work performance through participation of budgeting process on Kanchanaburi Rajabhat University." Veridian E-Journal 7, 3 (May-August) : 1149-1162.

Austin, Ann E. and Roger G, Baldwin. (1991). **Faculty Collaboration: Enhancing the Quality of Scholarship and teaching**. Washington, DC.: School of Education and Human Development.

Bryman, A. (1986). **Leadership and Organization**. London : Routedge & Kegan Paul.

Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. Determining Sample Size For Research Activities, Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610. (1970).

McClelland, David C. (1961). **The Achieving Socity**. New York: Van Nostrand.

Parker, Glenn M. (2008). **Team Players and Teamwork. : New strategies for Developing Successful Collaboration**. San Francisco: CA: Jossey-Bass.

Uzzi, Jones. (2013). **Participative Management: What it is and is not.** accessed October 14. Available from http://proquest.umi.com/pqdweb?.

Putti, Joseph M. (1987). **Management : A function approach**. Singapore: McGraw Hill Book Company.

Lawler, .E .E. (1986). **High Involvement Management**. San Francise: Jersey Bass.

Likert, Rensis. (1961). **New Patterms of Management**. New York: Mcgraw-Hill Book Company Inc.

Swansburg, R. (1996). **Management and Leadership for Nurse Management** Boston: Jones and Bartlett.

Woodcock, M. and Francis, D**.** (1994). **Teams in the workplace; Organizational effectiveness.** Hampshire: Brookfied.